

Debreceni Ítéltábla

Pf.I.20.176/2025/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Zolnay Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző dr. Zolnay Péter ügyvéd) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - dr. Felek Tímea Mercedes (cím) ügyvéd által képviselt alperes neve (cím) alperessel szemben sérelemdíj megfizetése iránt indított perében - amely perben az alperes pernyertessége érdekében az ifj. dr. Horváth Ferenc (cím) ügyvéd által képviselt beavatkozott neve (cím) beavatkozott - a Miskolci Törvényszék 21.P.21.258/2020/167. számú ítélete ellen az alperes részéről 168. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érinti, azt fellebbezett részében megváltoztatja és az alperes által a felperes javára fizetendő sérelemdíj összegét 5 000 000 (ötmillió) forintra leszállítja, a felperes által az alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1 123 000 (egymillió-egyszázhuszonháromezer) forintra felemeli, míg az alperes által a Magyar Államnak megfizetendő előlegezett szakértői díj összegét 163 354 (százhatvanháromezer-háromszázötvennégy) forintra leszállítja és megállapítja, hogy az állam terhén maradó előlegezett szakértői díj összege 1 003 463 (egymillió-háromezer-négyszázhatvanhárom) forint.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek az általános forgalmi adót is tartalmazó 158 750 (százötvennyolcezer-hétszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy legkésőbb ezen ítélet meghozatalától számított 60. (hatvanadik) napig fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára 400 000 (négy százezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A Miskolci Törvényszék 21.P.21.2../2020/71. szám alatti, a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.3../2022/5. szám alatt helybenhagyott közbenső ítéletében az alperes teljes kártérítési és sérelemdíj iránti felelősségét állapította meg a felperesnél 2019. április 29-én lezajlott agyi infarktusból eredő egészségkárosodással okozati összefüggésben bekövetkezett vagyoni és nem vagyoni hátrányokért. A közbenső ítélet szerint a felperes a tünetek jelentkezését követő két órával később került kórházba, ekkor lehetőség lett volna arra, hogy a stroke-ot előidéző vérrög feloldását az erre nyitva álló 4,5 órás időablakon belül megkezdjék, így a felperes agyi

keringése hamarabb helyreállítható lett volna. A gyógyulási esély mértéke százalékos mértékben nem meghatározható, mint ahogy az sem, hogy a felperes tartósan magas vércukra milyen mértékben súlyosbította stroke következményeit. A határozat továbbá azt is rögzítette, hogy az utóbb elkészített CT felvétel alapján nem dönthető el, hogy a felperesnél vérrögképződés, vagy érszűkület okozott-e tüneteket.

[2] Az 1958-ban született felperes gépészmérnök és közgazdász diplomával rendelkezik, tervező mérnökként kezdett el dolgozni, majd 2009-től rokkantnyugdíjazásáig (2014.) a családi tanácsadó cég részre végzett munkát. A felperes csaknem 40 éve élettársi kapcsolatban él a korábbi feleségével.

[3] A felperest az agyi infarktust perbeli stroke-ot megelőzően már több betegség miatt kezelték: így magas vérnyomás talaján súlyos általános-agyi, valamint szívkoszorú verőér elmeszesedés, szívizom oxigén ellátási zavar, szívizomelhalás utáni állapota, agyiérkatasztrófa utáni állapot miatt; emellett inzulin kezelést igénylő cukorbetegségben is szenvedett; továbbá gyógyultnak tekinthető húgyhólyag rák műtét utáni állapota, valamint közlekedési baleset során elszenvedett jobb oldali csípőízületi vápatörés, jobb oldali térd sérülés, mellkasi sérülés utáni állapota állt fenn. A szív-és érrendszeri megbetegedések okán 20%, mozgásszervi károsodások okán 20%, a cukorbetegség miatt 10% egészségkárosodása véleményezhető, míg az agyi ér katasztrófa okán dominálón az extrapiramidális rendszer károsodásával összefüggő tünetek miatt jelenleg a felperes 15%-os egészségkárosodása véleményezhető. A stroke utáni maradványtünetként a bal felső oldalon a finommotoros mozgások elmaradása, valamint a bal alsó végtagi ataxia miatt bizonytalanabb járás áll fenn; a felperes pszichés állapotát illetően a korábbi életmódot lényegesen befolyásoló kórfolyamat nem igazolható, pathológiás állapot nem kimutatható. A felperes minden tekintetben orientált, pszichomotorosan kissé meglassult, gondolkodása azonban koherens, pszichésen kompenzált. Beszéde tartalmilag adekvát, formailag grammatikus, jól struktúrált, spontán beszédben szóelőhívási zavar nem tapasztalható. A felperes írásbeli kommunikációja érintetlen, olvasás és írásképesége is megfelelő; az olvasott szöveg tartalmát nagy pontossággal fel tudja idézni; beszéde jól érthető, beszéd közben az artikulációs mozgások megfelelő volumenű; a beszéd folyamatos, fáziás zavar (afázia) nem tapasztalható. A felperes esetében ér eredetű agyi történéssel összefüggésbe hozható mentális hanyatlás nem igazolható; a kórházi és rehabilitációs kezelésének befejezését követően a tanácsadói, üzletviteli munka végzésére ismét alkalmassá vált. Az agyi ér katasztrófa maradványtünetei miatt a felperes lőfegyvert nem tud kezelni, motorkerékpár vezetésére nem alkalmas, emiatt a korábbi hobbik közül a felperes a vadászatot és a motorozást kénytelen volt feladni. A teljes felépülése nem értelmezhető. A felperes által megélt beszédzavar inkább szubjektív, az általa megélt fáradtságnak a következménye. A felperes a stroke után életmódváltásba kezdett, M.-ről B.-re költözött, döntően az új lakókörnyezet és új életmód miatt a korábban pezsgő baráti társasági élettel felhagyott.

[4] A felperes 2014. február 1. napjától rokkantsági ellátásban, majd öregségi nyugellátásban részesült. 2017-től a stroke bekövetkezéséig W. J. üzleti elképzelésének megfelelő üzleti modell felépítésében vett részt, amely egy olajkereskedelemre épülő iránikínai-magyar vegyesvállalat lett volna, ezzel összefüggésben M. Kft.-vel 2019. április 15-i keltezésű munkaszerződést írt alá; a vállalat tevékenységét ténylegesen nem kezdte meg.

[5] A felperes keresetében egészségéhez és testi épségéhez fűződő jogának megsértése miatt 21 000 000 forint sérelemdíj, valamint 2019. június 1.napjától 2020. november 30. napjáig terjedő időszakra 9 516 150 forint kártérítés és 2020. december 1. napjától kezdődően véghatáridő nélkül minden hónapra a hónap 10. napjáig való esedékességgel a jövedelemkiesés összegének minden évben a nemzetgazdasági reálbér növekedés százalékos összegével való növelése mellett havonta 528 675 forint elmaradt jövedelem megfizetésére kérte kötelezni alperest. Előadása szerint a stroke-ot megelőzően fizikailag képes volt lőfegyver használatára, hetente vadászott, kiterjedt baráti körrel bírt, akikkel heti rendszerességgel étterembe jártak, szűkebb baráti körben évente többször fürdőhelyeket látogatott. A, B, C, D kategóriában is jogosítvánnyal rendelkezett, teherautót, motorkerékpárt is vezetett. Gondolkodása és beszédképessége megfelelő volt arra, hogy mérnöki, mérnök tanácsadói munkát végezzen. A stroke következtésben csak botra támaszkodva tud járni, délre elfárad, délután már mozogni és beszélni is nehezebben tud, beszéde nehezen érthető, gondolkodása lelassult, koncentrációja nem megfelelő, s emiatt már a mérnök tanácsadói munka elvégzésére nem képes. A maradványtünetek miatt nála izomgyengeség, bizonytalan járás alakult ki; a bal szájszéle lefittyedt, bal szájzugából az ital kifolyik, az étel kipereg; csak jobb kézzel képes kanalat és villát is megfogni; bal kezének ujjai és bal arcfele is zsibbad.; alvási zavarai vannak. Életmódváltásra kényszerült, nem vadászik, nem vezet, baráti társaságával már nem érintkezik, életvitale beszűkült. Az alperesi ellátás során károsodott az egészsége, maradandó fogyatékosága alakult ki, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. §-ának a) pontjára tekintettel a felperesnek a testi épséghez és egészség megsértéséhez fűződő személyiségi jogát sérti, ezért az alperes sérelemdíj és elmaradt jövedelmére tekintettel kártérítés fizetésére köteles.

[6] Az alperes írásbeli ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását. Vitatta az alperesi ellátási hiba, valamint a felperes által állított maradványtünetek kialakulása közötti okozatosságot és vitatta, hogy a felperesnek a testi épséghez és az egészséghez fűződő joga sérült volna. A sérelemdíj mértékét túlzottnak ítélte, vitatta, hogy a felperes állapotában a stroke miatt olyan korlátozottság alakult volna ki, amely miatt jelentősen megváltozott a társadalmi és lelki élete, illetőleg megalapozatlannak ítélte a vagyoni kár iránti keresetet. Vitatta továbbá, hogy a korábbi ház körüli, illetve háztartási munkákat a felperes már ne tudná elvégezni; kiszolgáltatót, mosakodásban is segítségre szorulna; gépkocsit vezetésére, illetve a mérnöki tanácsadói munka elvégzésére nem volna képes. Vitatta a megjelölt vagyoni kár bekövetkezését is.

[7] A beavatkozó az alperes ellenkérelméhez csatlakozva kérte a kereset elutasítását; a jogsértés megállapítása esetén sem látta megalapozottnak a felperes vagyoni kárára vonatkozó keresetét és a kért sérelemdíj összegét.

[8] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest a felperes javára 10 000 000 forint sérelemdíj megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest az alperesnek 1 000 000 forint, a beavatkozóknak 1 335 450 forint perköltség megfizetésére és akként rendelkezett, hogy ezt meghaladóan a perrel felmerült költségeiket a peres felek maguk viselik. Kötelezte az alperest 315 040 forint előlegezett szakértői költség megfizetésére az állam javára és megállapította, hogy 851 777 forint előlegezett költség, valamint a feljegyzett 1 500 000 forint illeték az állam terhén marad.

[9] Az ítélet indokolásában az irányadó jogszabályok ismertetését követően rögzítette, hogy az elszenvedett nem vagyoni hátrány, valamint az alperesi felróható jogellenes magatartás közötti ok-okozati összefüggés fennállását a felperesnek kellett bizonyítania. Dr. Sz. Z. kiegészített, aggálytalan igazságügyi szakértői véleményét az ítélkezés alapjaként elfogadva rögzítette, hogy a felperes 2019. évi rehabilitációt követő állapotában romlás igazolhatóan nem következett be, pszichés állapotát illetően a korábbi életmódját lényegesen befolyásoló kórfolyamat fennállása nem volt igazolható. Az agyi érkatasztrófa következtében a felperes 15%-os egészségkárosodást szenvedett el, maradványtünetként a bal felső végtagon a finommotoros mozgások elmaradása, valamint a bal alsó végtagi ataxia miatti bizonytalanabb járás állapítható meg; amelyek miatt a felperes löfegyver kezelésére, valamint motorkerékpár vezetésére nem alkalmas. Ennek következtében a felperes korábbi hobbjával, a motorozással és vadászattal felhagyni volt kénytelen, ami szerepet játszott életének beszűkülésében. Az életmódváltásról ugyanakkor a felperes egyéb okból döntött, a baráti összejövetelek elmaradása ezért csak kisebb részben függ össze a maradványtünetekkel. A felperes által hivatkozott beszédképesség-csökkenés, gondolkodás meglassulása, étkezési nehézség ugyanakkor nem észlelhető, a maradványtünetek a felperest a tanácsadói, üzletviteli tevékenységben sem akadályozták. A felperes saját döntése, hogy C és D kategóriás jogosítványát nem újította meg és a B kategóriás jogosítvány birtokában sem vezet. Az irányadó bírói gyakorlat ismertetése mellett, figyelemmel a más perekben megítélt sérelemdíj összegére is a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi joga megsértésének kompenzálására az elbíráláskori életviszonyok alapján 10 000 000 forint sérelemdíj megfizetését tekintette indokoltnak. Figyelemmel volt a felperes életkorára, arra, hogy a károsodás bekövetkezése előtt már több éve nem folytatott jövedelemszerző tevékenységet, a felperes által hivatkozott beszűkült életvitel csak kisebb részben a maradványtünetek következménye és az alperes részéről megvalósult diagnosztikus tévedés nem volt súlyosan felróható.

[10] A felperes az elmarad munkabérre alapított jövedelempótló járadékkal összefüggésben sem a kár bekövetkezését és annak a károkozó magatartással való okozati összefüggését nem bizonyította, ezért kártérítés iránti keresetét elutasította.

[11] A felperes pernyertességét mindezek alapján 27%-ban határozta meg, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (2) bekezdése alapján a felperest kötelezte az alperes és alperesi beavatkozó pernyertességgel arányos perköltségének megtérítésére. Az alperes részére a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ukr.) 3. §-a (2) bekezdésének a) és b) pontjai, valamint 4. §-a alapján a kifejtett tevékenységgel is arányban állóan 1 000 000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte a felperest. Az alperesi beavatkozó részére az ugyanilyen összegű munkadíj mellett az azt terhelő általános forgalmi adó és a felszámított utazási költség megfizetésére is kötelezte a felperest. A Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján megállapította, hogy az eljárási illeték az állam terhén marad. Az előlegezett szakértői költség viseléséről való rendelkezés során figyelembe vette, hogy a szakértők kirendelésekor a felperes még személyes költségmentességben részesült, a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a perveszteségével arányos, az összegszerűség körében kirendelt szakértő költségének megfizetésére, és akként rendelkezett, hogy a jogalap körében keletkezett, általa előlegezett szakértői költség az alperes terhén marad.

[12] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával kérte a sérelemdíj összegét 5 000 000 forintra mérsékelni, továbbá kérte a felperest kötelezni az első- és másodfokú eljárással felmerült költségeinek megfizetésére. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj összege eltúlzott, annak összegét a bizonyított hátrányok nem indokolják, hiszen a károsodás bekövetkeztekor 61 éves felperes egészségkárosodása csupán abban nyilvánul meg, hogy a bal alsó és felső vágtagon jelentkező bizonytalanság okán lőfegyvert nem tud használni és motorkerékpár vezetésére nem alkalmas. Hangsúlyozta, hogy a 34/1992. (VI. 1.) AB határozatban is kifejtettek szerint a sérelemdíj összegének meghatározása során szerepet kell játszania a bíróságok józanságának, mértéktartásának is. A sérelemdíj összegének megállapítása során továbbá figyelemmel kell lenni a hasonló ügyekben hozott ítéletekre is, az elsőfokú bíróság ugyanakkor nem kellő súllyal értékelte a felhívott határozatokat, a megítélt sérelemdíj ezekre figyelemmel sem áll arányban az elszenvedett sérelemmel.

[13] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Kérte továbbá kötelezni az alperest a másodfokú eljárással felmerült költségei megfizetésére. Kifejtette: a felperesnek az alperes felróható magatartása miatt fel kellett adnia korábbi életét, hobbijait. Autó vezetésére képtelen, a felesége szállítja, járni csak támbottal képes, tömegközlekedési eszközt nem tud használni. Korábbi baráti, társasági kapcsolatai nagyrészt leépültek. A háztartási munkába nem tud besegíteni, kiszolgáltatottá vált, lényegében az élettársa eteti, a mosakodásban is segítségre szorul, amelyet nehezen visel. A felperest ért sérelem kompenzálására az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj alkalmas.

[14] Az alperes az ellenkérelemre észrevételt, a beavatkozó fellebbezési ellenkérelmet, a fellebbezési ellenkérelemre észrevételt nem terjesztett elő.

[15] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és megállapította, hogy az alapos.

[16] A Pp. 370. §-ának (3) és (4) bekezdéseiben írt körülmények hiányában az ítéltábla felülbírálati jogkörét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta, nem érintette az elsőfokú ítélet keresetet részben elutasító, illetve az alperest 5 000 000 forint sérelemdíjban marasztaló, valamint az alperes és a beavatkozó javára perköltség fizetésre kötelező rendelkezését. A fellebbezésre tekintettel a másodfokú eljárás során kizárólag az volt vizsgálható, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj összege arányban áll-e az alperesi jogellenes magatartás folytán a felperest ért, az elsőfokú bíróság által megállapított – és a felek által fellebbezéssel nem támadott – nem vagyoni sérelemmel.

[17] A sérelemdíj elsődleges funkciója a személyiségi jogaiban sérelmet szenvedett fél nem vagyoni hátrányainak, sérelmeinek a lehetőségek szerinti legteljesebb körű kompenzálása, mértékét a Ptk. 2:52. §-ának (3) bekezdése szerint a bíróság az eset körülményeire – különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatására – tekintettel határozza meg.

[18] Az elsőfokú bíróság a felperesnél az alperesi jogellenes magatartással összefüggésben bekövetkező nem vagyoni hátrányként kizárólag a bal felső végtagon a

finommotoros mozgások elmaradását, a bal alsó végtagi ataxia miatti bizonytalanabb járást állapította meg, és rögzítette, hogy a felperes emiatt löfegyver kezelésére, motorkerékpár vezetésére nem képes, és kisebb részben az alperesi jogellenes magatartás következményének tekintette a felperes életének beszűkülését ([41]-[43] bekezdések). Az elsőfokú ítéletet ezzel összefüggésben a felek fellebbezéssel nem támadták, így a Pp. 370. §-a (1) bekezdésének utolsó mondata alapján az nem is volt a másodfokú eljárásban vizsgálható. Habár a felperes fellebbezési ellenkérelmében a keresettel egyezően továbbra is hivatkozott arra, hogy autó vezetésére nem alkalmas, az otthoni és ház körüli munkában részt venni nem képes, élettársa eteti és a mosakodásban is segítségre szorul, ezen sérelmeket az elsőfokú bíróság nem állapította meg; sőt azt rögzítette, hogy a felperes állapotától függetlenül döntött akként, hogy személygépkocsira szóló jogosítvány birtokában sem vezet ([45] bekezdés); beszédképességének csökkenése, állított étkezési nehézsége nem bizonyított ([38] bekezdés); társas kapcsolatainak beszűkülése nagyobb részt az egyéb, az alperesi jogellenes magatartás következményeitől független okból elhatározott életmódváltás következménye ([43] bekezdés). Fellebbezés hiányában az alperes ezzel ellentétes előadása nem volt figyelembe vehető. A szakértői bizonyítás felperesi indítvány hiányában nem terjedt ki arra, hogy a felperes maradványtünetei mellett a háztartási munkákban való besegítésre, ház körüli munkák elvégzésre ténylegesen képes-e, illetve igénybe vehet-e tömegközlekedést; a rögzített maradványtünetek alapján ez köztudomású tényként sem állapítható meg. Ahogyan az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, az elszenvedett nem vagyoni hátrányok és azok alperesi felróható jogellenes magatartással való összefüggésének bizonyítása a felperes bizonyítási érdeke volt, a Pp. 265. §-ának (1) bekezdése alapján a bizonyítatlanság is a felperes terhére esett; ekként a fellebbezési ellenkérelem ezen hivatkozásai sem voltak figyelembe vehetőek.

[19] Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj mértékének megállapítása során a jogsértés felperesre gyakorolt, fent részletezett hatása mellett figyelembe vette az alperesi magatartás felróhatóságát, amelyet fellebbezéssel nem támadottan nem tekintett súlyosan felróhatónak. Az elsőfokú bíróság helytállóan volt tekintettel a sérelemdíj összegének meghatározása során a felperes életkorára, a korábbi rendszeres jövedelemszerző tevékenység hiányára és arra is, hogy életmódváltoztatása és ebből következően barátai kapcsolatainak beszűkülése is csak kisebb mértékben függ össze az alperesi jogsértéssel. A felperes oldalán megállapított nem vagyoni sérelmekre és ezen körülményekre tekintettel azonban a sérelemdíj mértékét ténylegesen eltúlzott összegben határozta meg.

[20] A fellebbezéssel összefüggésben hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a sérelemdíj összegének meghatározása során valóban figyelemmel kell lenni az egységes elbírálás követelményére, azaz arra a jogos társadalmi elvárásra, hogy a korábbi ügyekben született döntések támpontul szolgáljanak a bíróságok számára a hasonló tényállású ügyekben (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.408/2021/7.); a Kúria több határozatában is kifejtette, hogy a sérelemdíj összegének a meghatározásánál figyelemmel kell lenni a más, összehasonlításra alkalmas ügyekben hozott döntésekre, ezeket azonban nem lehet automatikusan alapul venni, mert az egyéni körülmények és az egészségkárosodásból származó hátrányok különbsége alapot adhat az eltérő mértékű kompenzáció megállapítására. Az adott ügy egyedi körülményei alapján hasonló tényállások mellett is lehetnek olyan különbségek, amelyek eltérő döntés meghozatalát indokolják. Az egyedi ügyekben hozott döntés azonban nem köti a bíróságot (Kúria Pfv.III.20.279/2018/4.). Az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj összege ugyanakkor az általa felhívott és értékelt bírói gyakorlattal sem áll összhangban. A Fővárosi Ítéltábla Pf.20.627/2022/7. alatti ítéletében figyelembe vett maradandó

egészségkárosodás mértéke sokkal jelentősebb (75% a perbeli esetben megállapított 15%-kal szemben), azon per felperese kerekesszékre kényszerült és depresszióssá is vált. A Fővárosi Ítéltábla Pf.20.637/2022/5. alatti ítéletében megállapított tényállás szerint a károsult szintén kerekesszékre kényszerült, beszéde nehezen érhető, bal szemére fénylítás, jobb szemére látótér kiesése alakult ki, önellátása és önkiszolgálása nagyban korlátozott, újszülött gyermekének ellátására képtelen. A fenti döntések alapját képező nem vagyoni sérelem mértéke jelentősen meghaladja a jelen perben a felperes oldalán megállapított hátrányokat, az azon ügyekben megítélt 20 000 000 és 25 000 000 forint még a szükségszerű valorizáció mellett sem támasztja alá az elsőfokú bíróság által megállapított összegű sérelemdíjat.

[21] Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy az elsőfokú ítélettel egyező mértékű sérelemdíjat a bíróság például abban az esetben talált megállapíthatónak, amelyben az 1986. évben született felperes felső teste a 2020-ban bekövetkezett munkahelyi balesetben a présberendezés tetejéhez szorult, ahonnan a klinikai halál állapotában tudták kiszabadítani. A baleset maradványtüneteként a jobb váll mozgástartományainak beszűkülése, a csukló és az ujjak mozgásterjedelmének jelentősebb változása, a szorító erőnek a jobb, domináns kézben való erősen csökkent mértéke állt fenn, amelynek következtében a mindkét kéz használatát igénylő közepes és nehéz fizikai munka elvégzésre képtelenné; jobb kézzel könnyű fizikai munkavégzésre is csak korlátozottan képessé vált; a bal felső 4-es, 5-ös és 6-os fogát elvesztette, ami az étkezésben korlátozza; továbbá poszttraumás stressz betegsége alakult ki (Pécsi Ítéltábla Mf.30.049/2024/9.). A bíróság 12 000 000 forint sérelemdíjat talált megfelelőnek a testi épséghez, egészséghez fűződő jogok megsértésének vagyoni elégtétellel való közvetett kompenzációjára akkor, amikor az egészségi szolgáltató az elvárható gondosság tanúsításának követelményét megsértve mulasztott a károsult az anamnézisének felvétele, rizikófaktorainak feltérképezése, panaszainak részletes és pontos rögzítése körében, a fizikális végtagvizsgálatot hiányosan végezte el, így elmulasztotta a keringési rendellenesség felismerését; habár ezek megfelelő elvégzése esetén nagyobb esély mutatkozott volna a károsult jobb lába comb magasságában történt amputációjának elkerülésére (Győri Ítéltábla Pf.20.188/2022/7.). A Debreceni Ítéltábla elsőfokú bíróság által is felhívott Pf.20.019/2023/6. alatti ítéletével pedig 2 000 000 forint sérelemdíjat állapított meg azon károsultnak, akinek mintegy hat héten át álltak fenn agyi vascularis történés következtében enyhe bal oldali végtaggyengeségben, beszédzavarban és jobb centralis facialis paresisben megmutatkozó tünetei. Az elsőfokú bíróság által jelen per felperese vonatkozásában megállapított, mindössze 15%-os egészségkárosodásban és lényegében a hobbitévékenységeinek kényszerű felhagyásában megmutatkozó nem vagyoni hátrányai nem indokolják az elsőfokú bíróság által az alperes terhére megállapított sérelemdíj mértékét.

[22] Az ítéltábla mindezek alapján az adott eset összes körülményének együttes értékelésével arra a következtetésre jutott, hogy az alperes fellebbezésben meghatározott 5 000 000 forint sérelemdíj az okozott és elszenvedett sérelem, hátrány kiegyensúlyozására alkalmas és a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet a fellebbezéssel érintett körben megváltoztatva az alperes marasztalásának összegét erre leszállította.

[23] A felperes pernyertességének aránya a marasztalás leszállítására tekintettel 14%-ra módosult (13,5647 %), a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése alapján ezen mértékre kellett figyelemmel lenni a perköltség megállapítása során is. Az elsőfokú perköltség számításának módját a felek fellebbezése nem támadta, így az ítéltábla is ennek megfelelő számítás alapján kötelezte a felperest, az alperes javára elsőfokú perköltség megfizetésére. Az eljárásban az alperes az Ükr. 3. §-ának (2) bekezdése alapján számított fel ügyvédi munkadíjat, a 86%-os pernyertességre tekintettel annak összege 1 123 000 forint, amelynek megfizetésére kötelezte a felperest. A beavatkozó javára fizetendő elsőfokú perköltség

összegét az ítéltábla fellebbezés, csatlakozó fellebbezés hiányában nem érintette. A pernyertesség megváltozott arányára figyelemmel továbbá az alperes által megtérítendő állam által előlegezett szakértői díj összege 163 354 forintra módosult.

[24] Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ekként alappal tarthat igényt másodfokú perköltsége megtérítésére. Az alperes ügyvédi munkadíjat az Ükr. 3. §-ának (5) bekezdése alapján számított fel azzal, hogy jogi képviselője áfa körbe tartozik. A fellebbezés benyújtásának időpontjára tekintettel ugyanakkor a másodfokú eljárásban az ügyvédi munkadíjra már a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet irányadó. A Pp. 110. §-ának (3) bekezdésére is figyelemmel az ítéltábla az alperes másodfokú perköltségét ezen rendelet 3. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján állapította meg azzal, hogy annak mértéke a Pp. 342. §-ának (1) bekezdése alapján nem haladhatja meg az Ükr. szerint meghatározható mértéket. Ezek figyelembevételével kötelezte a felperest az alperes javára 125 000 forint + áfa összegű másodfokú perköltség megfizetésére.

[25] Az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni, mivel korábban engedélyezett személyes költségmentességét a bíróság még az elsőfokú eljárás során megvonta. Az ítéltábla erre tekintettel kötelezte a felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. §-ának (1) bekezdése és 46. §-ának (1) bekezdése szerinti mértékű 400 000 forint fellebbezési illeték megfizetésére. Az erre vonatkozó további kötelezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78. §-ának (4) bekezdésén és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2025. szeptember 9.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró